

KÚRIA

Bfv.II.1202/2014/2.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év november hó 12. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A kábítószerrel visszaélés büntette miatt a I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Monori Járásbíróság 15.B.119/2010/20. számú, illetőleg a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.532/2013/9. számú ítéletét I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

A Monori Járásbíróság a 2013. április 9. napján tárgyaláson meghozott és kihirdetett 15.B.119/2010/20. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kábítószerrel visszaélés büntetében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] és kábítószerrel visszaélés büntetében [korábbi Btk. 282/A. § (1) bekezdés.

Ezért az I. rendű terheltet - halmazati büntetésül - 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett, börtönbüntetésre ítélte. Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

Az I. rendű terhelt terhére irányuló ügyészi fellebbezés alapján

másodfokon eljárót Budapest Környéki Törvényszék a 2014. július 8. napján nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 3.Bf.532/2013/9. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta: a büntetést - a felfüggesztő rendelkezést mellőzve - 5 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra súlyosította, egyebekben pedig helybenhagyta.

II.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata (alapítélet) ellen az I. rendű terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontját megjelölve a bűnösség megállapítása, b) pontját megjelölve a törvénysértő minősítés folytán törvénysértő büntetés kiszabása, másodlagosan - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontját, illetőleg a Be. 373. §-a (1) bekezdésének III.a) pontját megjelölve - az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt, a jogerős döntés megváltoztatásával lényegében az elsőfokú határozat helybenhagyása, másodlagosan hatályon kívül helyezés, és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

Az I. rendű terhelt védőjének indokai szerint

- a kábítószer tiszta hatóanyag-tartalma jelentős mennyiségének alsó határa az elsőfokú elbíráláskor 20 gramm „THC”, míg a másodfokú elbíráláskor 120 gramm „THC” volt [Btké. 23. § (1) bekezdés], ennek figyelmen kívül hagyása a Btk. 2. §-ának sérelmével anyagi jogi törvénysértés, és nem is került sor igazságügyi vegyész szakértő bevonására;
- a másodfokú bíróság a büntetéskiszabásra vonatkozó (nem tételezett) rendelkezések megsértésével és az egyéni megelőzést nem elsődleges célnak tekintve (55. Bkv. II.2. pontja) eltúlzott mértékű büntetést szabott ki. A kábítószer értékesítésére hivatkozó súlyosító szempont (másodfokú ítélet 3. oldal 3. bekezdés 6. sor) figyelembevételének nincs is ténybeli alapja;
- a másodfokú bíróság a fenti körben elmulasztotta az indokolási kötelezettségét.

III.

A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány nem alapos.

1. A bűnösség kérdése

A Be. 416. § (1) bekezdése a) pontjának 3. fordulata alapján helye van felülvizsgálatnak, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

Az I. rendű terhelt bűnösségének megállapítását az indítvány egyáltalán nem kifogásolta. Így a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott okra hivatkozás nyilvánvalóan téves, s mivel erre vonatkozóan indokot az indítvány

nem tartalmaz, ez önmagában elutasításhoz vezetett volna.

2. Az indokolási kötelezettség állított megsértése

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja, illetőleg a Be. 373. §-a (1) bekezdésének III.a) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében a bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A Kúria az 1. BKv számú kollégiumi véleménye C.2. pontjában kifejtette, hogy az indokolási kötelezettség megsértése fűződhet ténykérdésekhez és jogkérdésekhez. A ténykérdésekkel kapcsolatos indokolási kötelezettség megsértése egyrészt nem azonos a megalapozatlanság kérdésével, másrészt akkor tekinthető elmulasztottnak, ha „nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését”, a jogi indokolási kötelezettség megsértése hasonlóképpen akkor áll elő, ha „nem állapítható meg belőle, még jogi következtetés útján sem, hogy milyen jogszabályon alapul valamely büntetőjogi főkérdésben hozott döntés” - és ezáltal mindkét esetben meghiúsul az érdemi felülbírálat.

Ennek megfelelő az ítélkezési gyakorlat is: „Az indokolási kötelezettség megszegése csak akkor eredményez feltétlen hatályon kívül helyezést és felülvizsgálatot is megalapozó eljárási szabálysértést, ha a megtámadott határozat indokolása tény vagy jogkérdés tekintetében oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, a bíróság mire alapozta a döntését” (pl. EBH 2010.2210., EBH 2011.2387.).

Az indokolási kötelezettség elmulasztása révén azonban nem vizsgálható a bűnösség megállapításának, a felmentésnek, az eljárás megszüntetésének, a büntetéskiszabásnak, illetve az intézkedés alkalmazásának anyagi jogi helyessége, azaz a bírói értékelés eredménye az indokolási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos vizsgálatnak nem tárgya, mivel a mérlegeléssel szembeni, eltérő értékelést célzó támadás ezúton sem lehetséges, illetve az a - tényállás támadhatatlanságát előíró - Be. 423. §-a (1) bekezdésének megkerülését jelentené (BH 2012.32.).

Az eljárási bíróságok az alapítélethez képest kitűnően a szükséges és elégséges mértékben eleget tettek az indokolási kötelezettségüknek: a vádhoz kötöttség keretein belül a lefolytatott bizonyítás alapján állapították meg a történeti tényállást, a bizonyítékokat számba vették, egyenként és összességében értékelték, az alkalmazott anyagi és eljárási jogi szabályhoz vezető következtetéseiket, azaz jogi álláspontjukat is felvázolták. Okfejtésük mindenekben

követhető, ezáltal ellenőrizhető volt.

Így - szemben az indítvány állításával - a bíróságok eleget tettek indokolási kötelezettségüknek. Ebben a részében az indítvány nem bizonyult alaposnak.

A Kúria utal rá, hogy az indokolási kötelezettség elmulasztására alapított felülvizsgálati indítványban meg kell jelölni azon adatokat, amelyek alapján megállapítható, hogy a bíróságnak milyen mulasztása eredményezte az ítélet felülbírálatra alkalmatlanságát - ennek hiánya esetén a felülvizsgálati indítvány a törvényben kizárt (EBH 2007. 1596.). Az indítvány ilyen konkrétumokkal nem szolgált.

3. A törvénytörő minősítés miatt törvénytörő büntetés kérdése
Az indítvány ebben a részében a kábítószer jelentős mennyiségének téves meghatározását állítja.

Az irányadó tényállás lényege, hogy 2008. június 5-én az I. rendű terhelt 20.000 forintért egy üveg ketamint adott el a II. rendű terhelt részére, valamint a lakásán is tartott ketamint. Az átadott és a lakáson tárolt ketamin tiszta hatóanyag tartalma jelentős mennyiségű, az alsó határ 1,09-szerese.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1979. évi 5. törvényerejű rendelet (Btké.) 23. §-ának (1) bekezdése szerint a korábbi Btk. 282-283. §-ában szereplő „előállít, megszerez, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz” és „kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik” elkövetési magatartások szempontjából a kábítószer csekély mennyiségű, ha a) annak bázis formában megadott tiszta hatóanyag-tartalma ketamin esetén 1 gramm mennyiséget nem haladja meg; továbbá a (3) bekezdése szerint a korábbi Btk. 282-283. §-ának alkalmazása szempontjából az (1) bekezdés szerinti kábítószer jelentős mennyiségű, ha az adott kábítószerre meghatározott csekély mennyiség felső határának hússzoros mértékét meghaladja.

A védő figyelmét elkerülte, hogy a Btké. 2013. július 1. napjától nem hatályos, mert azt az ettől a naptól hatályba lépett 2012. évi C. törvény (hatályos Btk.) 464. §-ának b) pontja hatályon kívül helyezte. A védő azt is szem elől tévesztette, hogy a ketamin esetében jelentős mennyiség meghatározásában változás nem állt be. A védő amúgy is keverte a ketaminra és a tetrahydro-kannabinolra (THC) előírt szabályokat, merthogy két különféle kábítószerrel van szó.

A hatályos Btk. 461. §-ának (1) bekezdése szerint a 176-180. § alkalmazásában a kábítószer csekély mennyiségű, ha a) ketamin esetén az 1 gramm mennyiséget nem haladja meg; továbbá a (3) bekezdés a) pontja szerint a 176-180. § alkalmazásában a kábítószer jelentős mennyiségű, ha az adott kábítószerre meghatározott csekély mennyiség felső határának hússzoros mértékét meghaladja.

Tehát a Btké. és a hatályos Btk. összevetéséből kitűnik, hogy a jelentős mérték meghatározására vonatkozó jogszabályi rendelkezés változatlan. Az alapítélet nem jelölte meg a tiszta hatóanyag tartalom tényleges mennyiségét - ami kiszámíthatóan 21,8 grammnak felel meg mindkét jogszabály alapján.

A törvénysértő minősítés folytán törvénysértő büntetéskiszabás állítása esetén, ha a minősítés nem törvénysértő, márpedig annak a hivatkozott indoka nem bizonyult alaposnak, a büntetés vizsgálatára nem kerülhet sor.

4. Önmagában a büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neve és mértéke a büntető törvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik (BH 2012.239.).

Ilyen törvényi parancsra, és annak megszegésére az indítvány nem hivatkozott. Egyébként a minősített kábítószerrel visszaélés büntette őt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ehhez képest pedig a kiszabott 5 év 6 hónap tartamú szabadságvesztés és 6 év tartamú közügyektől eltiltás egyaránt törvényes mind a nemében, mind a mértékében.

A Kúria megjegyzi, hogy a másodfokú bíróság ítélete valóban tartalmazza, hogy az I. rendű terhelt kábítószer értékesítésével foglalkozott (másodfokú ítélet 3. oldal 3. bekezdés 2. mondat). Ez, bár az ítélet tényálláson (a tényállás korrigálásán) kívüli indokolásában szerepel, kétségtelenül tény megállapítása, azaz a történeti tényállás része, merthogy a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (BH 2006.392.).

Ezért a védő eredményesen nem kifogásolhatja e tény rögzítését, mert az alapügyben megállapított tényállás az irányadó a felülvizsgálati eljárásban. Ide vonható a vegyész szakértő bevonása hiányának sérelmezése is. Merthogy nemcsak maga a tényállás, hanem az sem kifogásolható, ami a tényállás megállapításához vezetett.

A bemutatottak folyományaként a Kúria - a Be. 424. §-a (1) bekezdésének 1. fordulata alapján tanácsulésen, a Be. 420. § (1) bekezdése 1. mondatának 1. fordulata szerinti összetételben eljárva - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt. A megtámadott határozatot a Be. 426. §-a alapján az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2014. november 12.

*Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István
s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

*bírósági ügyintéző
NYM*